

Onderwerp: Toekomstscenario's Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem

Jaar/nummer: 2013 / 53

In behandeling bij: Beleid / Frouwke van der Veen

Voorstel

Instemmen met de keuze voor toekomstscenario 3a: Liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem, collectieve invoeging in de FUMO. De financiële gevolgen meenemen in een begrotingswijziging 2014.

Samenvatting

De GR Hûs en Hiem moet saneren en heeft daarvoor 4 scenario's uitgewerkt. Alle scenario's hebben forse financiële en organisatorische gevolgen. Definitieve besluitvorming vindt plaats in het Algemeen Bestuur op 29 november 2013. Voorafgaand stelt het Dagelijks Bestuur de deelnemende gemeenten in de gelegenheid een zienswijze over de scenario's kenbaar te maken. In het verlengde van onze visie op het onderbrengen van de VTH taken bij de FUMO is het standpunt ingenomen om ook de taken van Hûs en Hiem bij de FUMO onder te brengen. Voorwaarde hiervoor is dat de onafhankelijkheid van de advisering geborgd is.

Toelichting

Het afnemend aantal adviesaanvragen leidt tot een exploitatietekort in de bedrijfsvoering van Hûs en Hiem. Voor de komende tijd wordt een verdere daling voorzien. Deze komt voort uit de aanhoudende crisis, meer mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen en gemeentelijk keuzes voor (gedeeltelijke) toepassing van de "kan-bepaling". Hûs en Hiem is niet in staat om de dalende inkomsten op te vangen door dalende kosten. De oorzaak daarvan is de vaste aanstelling van het personeel. De personeelskosten vormen ruim 85 % van de reguliere exploitatiekosten.

Een door Hus en Hiem ingestelde werkgroep concludeert dat de vaste personeelslasten teruggebracht moeten worden. Dit door de aanstellingen te flexibiliseren en de omvang van de formatie terug te brengen. Op basis van deze uitgangspunten zijn 4 toekomstscenario's uitgewerkt op de aspecten kosten, formatie, kwaliteit en prijs van de advisering. De scenario's zijn:

1. Ongewijzigde voortzetting van de Gemeenschappelijke Regeling. Natuurlijke afvloeiing.
2. Transitie naar flexibele kosten, zelfstandige voortzetting. Ingezet wordt op een passende omvang van de formatie en maximale flexibiliteit.
3. A. Liquidatie van de GR met collectieve invoeging in de FUMO.
B. Liquidatie van de GR met collectieve invoeging in LIBAU (de welstandsorganisatie in Groningen).
4. Liquidatie van de GR met individueel vervolg

Naast deze scenario's kan de gemeente ook kiezen voor individuele uittreding.

In onderstaande matrix staat de uitwerking van deze scenario's.

Scenario's:

Scenario	Kosten t/m 2018 x € 1 miljoen	Formatie 2018	Kwaliteit advisering	Prijs advisering	Netwerk Ruimt.Kwal. Frl.
Ongewijzigd doorgaan (1)	1,4	7,5	Ongewijzigd	Ongewijzigd	Ongewijzigd
Transitie naar flexibelekosten, zelfstandige continuering (2)	1,1	4,8	Beperkt gewijzigd	Ongewijzigd	Ongewijzigd
Liquidatie met collectieve invoeging in FUMO (3a)	1,7	3,0	Niet onafhankelijk	Ongewijzigd	Onbekend
Liquidatie met collectieve invoeging in Libau (3b)	1,7	3,0	Ongewijzigd	Locatie afhankelijk	Noordelijk netwerk
Liquidatie met individueel vervolg (4)	2,0	0,0	Onbekend	Onbekend	Verdwijnt

Voor alle scenario's is duidelijk dat extra financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten onvermijdelijk zijn. De kosten verbonden aan de uitvoering van de scenario's worden naar rato van inwoneraantal over de deelnemende gemeenten verdeeld.

De werkgroep beveelt scenario 2 aan. Dit scenario kent de laagste kosten en biedt qua continuïteit (prijs, kwaliteit, exploitatieresultaat en werkgelegenheid) de meeste zekerheid.

Naar onze mening brengt het aanbevolen scenario echter meer risico's met zich mee dan Hûs en Hiem doet voorkomen. Het risico van latere liquidatie of fusie is gezien de ontwikkelingen niet ondenkbaar en brengt daarmee latere onvoorziene kosten met zich mee. Kosten die dan wellicht met minder deelnemers gedragen moeten worden.

Het derde scenario past in de visie van het college om de VTH taken bij de FUMO weg te zetten. Volgens de werkgroep is bij dit scenario geen sprake van onafhankelijke toetsing. Naar onze mening kan dit echter geborgd worden, immers de FUMO is niet de opsteller van de welstandsnota, zij toetst alleen aan de nota. Onafhankelijke advisering stellen wij dan ook als voorwaarde bij de keuze voor dit scenario.

Historie

Op 22 oktober j.l. zijn het jaarverslag 2012 van Hûs en Hiem en de vervolggacties behandeld in de gemeenteraad. De raad heeft in grote meerderheid ingestemd met het voorstel. De raad heeft daarbij aangegeven belang te hechten aan advisering door een onafhankelijke, deskundige adviesinstantie. Mede met het oog hierop is besloten geen gebruik te maken van de "kan-bepaling" (d.w.z. toetsing bij Hûs en Hiem laten, geen toetsing door het college). De raad heeft haar zorgen geuit over de financiële situatie bij Hûs en Hiem. Afgesproken is dat de toekomstscenario's aan de raad voorgelegd worden.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

Het Algemeen Bestuur maakt op 29 november a.s. de definitieve keuze. Naar het zich laat aanzien zal een meerderheid van de deelnemende gemeenten kiezen voor scenario 2. Onze voorkeur gaat echter uit naar scenario 3a. Als u dit

standpunt deelt zullen wij voor 29 november onze zienswijze aan het DB van Hûs en Hiem kenbaar maken.

De gemeente kan ook besluiten tot uittreding uit de Gemeenschappelijke Regeling. Als dit besluit voor 1 januari 2014 wordt genomen is uittreding per 1 januari 2015 mogelijk.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

De scenario's zijn zeer globaal doorgerkend voor Terschelling.

Kosten naar rato van inwonertal betekent dat circa 0,8 % van de kosten voor rekening van de gemeente Terschelling komen.

Scenario 1: Extra kosten ca. € 11.200.

Dit scenario is voor de toekomst geen optie gezien de toenemende kosten en dalende inkomsten. Na 2018 blijft sprake van een jaarlijks tekort van € 250.000. De gemeentelijke bijdrage aan de GR zal daardoor jaarlijks toenemen.

Scenario 2: Extra kosten ca. € 8.800.

Risico op vervolgcosten wegens verdere krimp of alsnog liquidatie. Risico op verminderde dienstverlening vanwege uitgekede organisatie.

Kosten en toekomst afhankelijk van overige leden GR.

Scenario 3: Extra kosten ca. € 13.600.

Onafhankelijke welstandsbeoordeling moet voorwaarde zijn van collectieve invoeging.

Scenario 4: Extra kosten ca. € 16.000.

Kosten en toekomst afhankelijk van overige leden GR

Uittreding: Kosten ca € 60.000.

Welstand- en monumentenadviesing moeten ondergebracht worden bij een ander onafhankelijk adviesorgaan. Dit kan gepaard gaan met toetredingskosten.

In de begroting 2014 is geen rekening gehouden met deze kosten. Nadat de definitieve keuze van het AB bekend is worden de financiële gevolgen van dit besluit door middel van een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

Communicatie/interactiviteit

nvt

Advies van de raadscommissie

nvt

Ter inzage liggende stukken

- Brief van Hûs en Hiem d.d. 8 oktober 2013, met bijlagen
  - o Nota werkgroep Toekomst Hûs en Hiem "Continuïteit door flexibiliteit" d.d. 5 september 2013.
  - o Vertrouwelijk: Berekeningen behorende bij de scenario's d.d. 20 september 2013.
- Collegeadviezen d.d. 11 september 2013 en 24 oktober 2013
- Uittrederegeling GR Hûs en Hiem.

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 12 november 2013

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

J.H. Bats,
burgemeester